
Scheletele de la Delureni: de interes judiciar sau istoric?

Dr. med. Codrin REBELEANU

Şef de lucrări, UMF Iuliu Haţieganu
din Cluj-Napoca
rebeleanuc@yahoo.com

Drd. Dana DOROFTEI

UMFST Târgu-Mureş

Rezumat

Identificarea resturilor scheletale reprezintă o componentă importantă a antropologiei medico-legale, aceasta având o importanță juridică considerabilă. În prezentul studiu, descoperirea pieselor scheletale de la Delureni a dus la o colaborare între organele de anchetă și Medicina Legală, în vederea exhumării și a analizei morfometrice. S-a evaluat caracterul uman/non-uman al resturilor scheletale vârsta, sexul, vechimea și s-au căutat indicii privind cauza morții sau eventuale patologii pe care persoanele le-au prezentat în timpul vieții.

Resturile scheletale găsite aparțin a 2 persoane de vârste diferite, respectiv o persoană adultă, de sex feminin cu vârsta de 37,6 ani \pm 4,9 ani și înălțimea aproximativă de 165 \pm 4 centimetri și o persoană subadultă (copil) în vârstă de 5,5–7,5 ani, vechimea ambelor schelete putând să dateze de peste 150 ani. Sfera din piatră găsită, având diametrul de 30 milimetri, și greutatea de 43,62 grame, este un posibil proiectil de săcăluș, arma răspândită în Evul Mediu transilvan.

Datorită vechimii acestor piese scheletale, prezenta expertiză medico-legală își pierde importanța juridică, căpătând o importanță istorică. Colaborarea cu arheologi în vederea exhumării pieselor scheletale ar putea duce la înlăturarea riscului de degradare a acestora datorită personalului necalificat, unele dintre resturile scheletale găsite și analizate fiind incomplete, erodate, sau lipsa (dinți, oase).

Cuvinte cheie

Resturi scheletale, exhumare, medicină legală, arheologie.

The Skeletons of Delureni: Historical or Juridical Interest?

Abstract

The identification of skeletal remains represents a key component of forensic anthropology, having a considerable juridical importance. In the present study, the discovery of the skeletal remains of Delureni led to an interdisciplinary collaboration between the police and forensic pathology department, in order to exhume and analyze the skeletal remains. The human/non-human character of the bones, the antiquity, age, sex, the probable cause of death and any possible pathologies existent were analyzed.

The skeletal remains found belong to 2 persons, of different age, respectively an adult, feminine sex, aged $37,6 \pm 4,9$ years and approximate height of 165 ± 4 centimeters and another person — child, aged 5,5–7,5 years. The antiquity of both skeletons can date back to over 150 years ago. The round stone sphere found near the skeletons has the diameter of 30 millimeters and the weight of 43,62 grams, possibly being a projectile of a weapon/small cannon (Romanian – Săcăluș) well spread throughout the Medieval Age in Transylvania.

Due to the antiquity of the skeletal remains, the present forensic expertise is losing its juridical importance and gathers a historical one. The collaboration with archeologists regarding exhumations of skeletal remains could lead to the removal of the degradation risk of the remains, due to unqualified personnel, some of the skeletal remains found in this case being either incomplete, eroded, or missing (teeth, certain bones).

Keywords

Skeletal remains, exhumation, forensic pathology, archeology.

La data de 04 august 2021, Inspectoratul Județean de Poliție Bistrița-Năsăud a făcut o solicitare către Serviciul Județean de Medicină Legală Bistrița-Năsăud, pentru a se efectua o examinare la fața locului a unor resturi scheletale descoperite în cursul unor lucrări agricole, pe raza comunei Urmenis, în satul Delureni.

Comuna Urmeniș este situată în sudul județului Bistrița-Năsăud, la 35 de km de Reghin, 45 de km de Tîrgu Mureș și 65 de km de Bistrița². Comuna are un relief deluros, fiind situată în Câmpia Transilvaniei și fiind formată din 10 sate, dintre care Delureni (maghiară Mezöujlak) este cel mai îndepărtat de centrul comunei. Satul Delureni este atestat începând cu anul 1329 — având inițial denumirea de Wylos, apoi cea de Wylak (1465), Ujak (1733) și Mezöujlok (1760–1762)¹.

Lucrările agricole desfășurate într-o grădină a unei case din Delureni au dus la evidențierea unui craniu a cărui regiune frontală a devenit vizibilă la suprafață, datorită

1 Chira 2018, p. 415.